

KATLIAM KURBANİ ODTÜ ORMANINA AĞIT

Dr. Begümşen Ergenekon

01.10.2017

“Kolu Kanadı Kırık”

Kasım ayında yazdan kalma bir gündü. Eymir Gölü yamacında, hava kararmadan saatlerdir göğü seyrediyordu. Göçmen kuşlar kuzeyden yaklaşıyor, güneye doğru gölün üzerinden uçuyor, sonra gözden kayboluyorlardı. Orfoz ve Çobanoğlu karşı kıyıda. Üniversite gölün doğallığını korumak için altmış yıldır çabalıyordu. Kuşların uçuş yolu üzerinde yükselen gökdelen konutlar adım adım yaklaşıyor ve el değmemiş bu doğaya tepeden bakıyordu. Aysız bir akşamı. Gözü boşuna Çoban Yıldızını ve ona yaklaşan Jupiter’i aradı. Hava iyice kararınca kadar bekledi kuşların yerini alan yıldızları seyretmek için ama hayal kırıklığına uğradı. Gölün çevresini saran ve gittikçe yaklaşan kent ışıkları yıldızların sönük kandillerini gölgeliyor iyice silikleştiriyordu onları. Birden müthiş bir hüznün çöktü içine. Tıkandığını hissetti. Nefes alamıyordu adeta. Tam altmış yıl kendisini bir üniversite korumuştur ama artık tehdit altındaydı. Dikilen onca ağaç, yapılan onca kürek yarışması, kutlanan onca bayramdan sonra göl doğal kalmalı, jeolojik tarihini ve hafızası koruyabilmesi için beton, asfalt ve atıklarla boğulmamalıydı...

Kuşbakışı Eymir

Eymir’de Günbatımı

“Gece Kapkaranlık...”

İnsanlar gibi doğa da ölüyordu. Yıldızsız bir göl gecesinde Bengisu birden Akdeniz’de; arkadaşının sözlerini hatırladı: “Yaşasaydı bugün kırk yaşında olacaktı” demişti Solveig’in annesi bir iç çekişle. “Ama hala 23 yaşında ismi güzel kızım Günyol!” Annenin uçuk mavi gözleri kapkaranlıktı. Ondan sonra başka bir anneyi hatırladı. Müzeyyen Hanım sol kolunu kaldırmış, bileğindeki saate bakıyordu. Vakit gelmiş miydi? Ne yelkovanı ne de Akrep’i seçebildi ama uzunca bir süre saatine bakakaldı dalgın, dalgın: Mine de saate yapıştırılmış resminden ona bakıyordu ölgün ölgün. Bir başka yerde, bir başka zamanda “Marina, Marina, Marina! Oldum sana âşık canım. Marina, Marina, Marina!” dedi Eduardo o şarkıdan ismini alan annesine. “Bana Türkiye’den gelirken, üstüne kar yağın bir Aya Sofya Camisi, getir olur mu? “Si” dedi annesi. Başka bir anda özlem dolu karanlık bakışlarla Fredrik Chopin tuşlara eğilmişti. Uzaktaki sevdiceği Aurore (Ağrora), şu anda Cinque (Çinkue) Terre’de şairler koyunda mı yüzüyor, yoksa âşıklar yolunda mı yürüyordu? Sevgilisini mi yoksa Polonya’yı mı daha çok özlemişti? Ne yazık ki doğduğu şehir Zelazowa Wola Rus işgali altındaydı. İşte böyle; Bengisu gölün karanlık sularına dalıp, bir yandan Norveç Sularına gömülen körpe Solveig’i, bir yandan da vatani için “Hüzün” yani Tristess adlı piyano eserini bestelemiş

Chopin'i düşünüyordu. Kaygılıydı: Ya Eymir Gölü işgal edilir ve imara açılırsa önlemek için ne yapmalıydı?

Eymir Şenliği ve Ağaç dikme Bayramı

Eymir Bisiklet Turu 01.07.2018

“Perişan Saçlarım...”

Geçmişte bir gün küçük Bengisu nefesini tutmuş dinliyordu: “Perişan saçlarım, aşkımin ağıdır.” şarkısını söylemeye Mine Ablası yeni başlamıştı. Oyunu bırakıp onunla birlikte mırıldanmaya başladı: “İncecik telleri kalbimin bağıdır” Lüleburgaz’daki askeri Gazino’nun bahçesinde ne güzel şakiyordu. “Gel gülüm, kaçma gel sevişmek çağıdır; Zülfünün telleri kalbimin bağıdır”. Şarkı bitince küçük kız ona koştu, sarıilverdi boynuna. Uzun, kızıl kestane saçları; badem, badem yeşil gözleri vardı bu ablanın. Mine’nin yanakları sevinçten al al olmuştu, içi ise kıpır kıpır. Kimse anlamamıştı bu şarkıyı kimin için söylediğini. Sevdığı genç de buradaydı ve onu duyuyordu. Vakit geç olmuş, hafif bir serinlik çıkmıştı. Mine Abla o yıl orta sondaydı. Bayram gelmeden bir kaç sınavı vardı çalışması gereken. Bengisu ise gamsız, şeker bayramının yaklaşmakta olmasına seviniyordu. Çünkü Bayram ziyaretlerinde büyükler kahve ve likör içerken kendisine çok sevdiği limonata ikram edilecek, bayramın anlamına yakışır “şekerleri” yiyecek, hediyeler alacaktı. Önce küçükler büyükleri, ondan sonra büyükler küçükleri ziyaret ederdi. İlk gelen Muhterem Bey Amcalara, ertesi gün onlar iade-i ziyarette bulundu. Kapıyı Mine Ablası açtı, kucaklayıp öptü onu. Bengisu annesi Özüm Hanımı ona bir çift ipeklî çorap hediye ederken izledi. Derken canı sıkılmasın diye Mine abla onunla ilgilendi ve vitrinin yanına götürerek bir ipek kozası gösterdi. Bembeyaz bir yer fıstığı gibiydi. İçindeki tırtıl nasıl yaşıyordu havasız bu sarmalın içinde? Sonra o kozadan, iplik ve o ipliklerden nasıl ipeklî kumaş ve çorap yapılıyordu? Bunu yıllar sonra Pekin’de öğrendi. Doğa gerçekten bir harikaydı. Her çocuk gibi bir annesi olduğunu biliyordu; bir de *toprak anası* olduğunu babasından öğrendiğinde çok şaşırılmıştı. Bebek için annesinin sütü neyse, doğada onları bir anne gibi besliyordu. Yeryüzünün anası ise *Gün’eş*’ti. Ama sade onlar yetmiyordu! Çünkü ne *havasız* yaşıyordu ne de susuz! Çok denemişti ama nefes almadan ve su içmeden asla duramıyordu Bengisu. Demek varlığını sürdürmesinin nedeni o dört öge olan güneş, hava, toprak ve su’ydu-su’ydu-su’ydu...

Orfoz Restoran Eymir

Eymir Manzaralı Konut Projesi ve Fiyatları

“Ne ay var ne Aydınlık...”

Bengisu büyüyünce Norveç'e gitti. Yakın arkadaşı Asa ile o akşam Hotel Norge'de buluşmak üzere sözleşti. Tam sekizde arkadaşı küçük kızı Günyol'la çıka geldi. Cilt hastalıkları uzmanıydı. Yorucu bir gün geçirmişti. Dört çocuk annesiydi. En küçük kızı Solveig (Sulvey) ile göçmen sorunları hakkında çok sevdiği bu arkadaşıyla sohbet edecekti. “Hepimiz eşitiz” diyen bir demokraside, eşi Norveçli olmasına ve Norveçcenin ikizi olduğu halde İsveç aksanı yüzünden Bergen'de yadırganıyordu bu başarılı mühendis. Kendisi yadırganıyorsa eğer, Avrupa dışından gelen göçmenler ve çocukları ne yapsındı? Nasıl bir çözüm bulmalıydılar? Fikir Bengisu'dan geldi. Önce Hintli Indra'yı, sonra Şili'li Yolanda'yı, Vietnamlı Phuong'u ve Amerikalı Rosemary'i arayıp evvela bir Yabancı Kadınlar Derneği kurdular. Yerli-yabancı, erkek-kadın isteyen üye yaptılar. Arkasından da el birliği ile “Uluslararası Çocuk Yuvasını” açtılar. Her gruptan eşit sayıda çocuk yuvaya devam etmeye başladı. Şehrin üç semtinde şubesi olan bu yuvada çocuklar hem kendi anadillerinde, hem ortak Norveç dilinde etkinliklere katılıyordu. Solveig'de bu yuvaya devam etmeye başlamıştı. Komşuluk ilişkilerinin olmadığı bu ülkede; çocukluk veya sınıf arkadaşlığı, akrabalık ve aile bağları olmayanlar için Norveçlilerle görüşmek mümkün değildi. Geriye kalan iş yerinde meslektaşlarla yüzeysel ilişkiler kurmak, dernek üyesi olarak, ya da bir Norveçliyle evlenerek orali olma. O akşamki Yabancı Kadınlar Derneği toplantısında Yolanda pek üzgündü. Oğlu Martin'i birkaç Norveçli genç yolda tartaklamıştı. Koyu kumral saçları yüzünden arkasından “Kara Kelle” diye bağırırmışlardı. Kusursuz Norveççe bilgisine rağmen itip kaktıktan sonra kaçmışlardı. Buraya Martin'ler mülteci olarak gelmişti. Buradan da ırkçılık nedeniyle tekrar Şili'ye dönmek istiyorlardı. Ama yetmezmiş gibi, yurtlarına geri dönmek için yaptıkları başvuru; yıllar sonra yargılanıp hapse mahkûm olacak olan Generaş Augusto Pinochet tarafından reddedilmişti. Toplantı bitince Bengisu eve dönmek için dernekten akşamüstü 4'te çıktı. Aylardan Kasım'dı. Güneş batalı yarım saat olmuştu. Dolaptan pantolon-ceketten ibaret yağmurluğunu aldı, ayağına lastik çizmelerini giydi. Açıkta kalan yüzünü ise korumak için şemsiyesini açtı. Gökten sicim gibi ince ama bardaktan boşanırcasına yağın yağmurlu mevsim Ağustos'ta başlar, dur duraksız Nisan sonuna kadar devam ederdi. Ardından Norveçlilerin “yeşil kış” dedikleri, ortalama 15-16 derece olan güz benzeri yaz mevsimi başlardı. Möhlenpris'in ana caddesi E-5 Karayolunun, yani o zamanlar İstanbul yolunun başlangıcıydı; diğer ucu ise Ankara'dan geçirdi. Semt bitimindeki Nygard (Nigor) Parkının üstünde Fen Fakültesi vardı. Eşi biraz sonra oradan çıkacak, geçerken kendisini alıp eve götürecekti. Puddefjord Köprüsünün yanında beklemeye başladı. O anda birden semt sokaklarından çıkan birkaç genç “YABANCI, YABANCI” diye bağırarak ona doğru koşmaya başladı. O sırada yetişen erkek, eşine bağırarak arabaya doğru koşmasını söyledi. Ucu ucuna arabaya bindiklerinde, ırkçı güruh arabayı tekmelemeye başladı. Bergenli kocası Atle (Atila) arabayı çalıştırıp ok gibi fırladı. Eve vardıklarında her ikisi de bitkinlikle birbirlerine sarıldılar.

Eymir'de Bahar

Eymir'de Yaz ve Yüzme 1969

Eymirde Sonbahar

Eymir'de Kış 2019 (Foto Hakan Aydın)

“Ne de yıldız da palaklık...”

Çorlu'da vedalaşıp ayrıldıktan sonra Mine Ablası ve Bengisu birbirlerini bir daha göremediler. Mine onun ilkokulu bitirdiğini duyduğunda, küçük kız da onun liseden mezun olduğunu duymuştu. Babaları ve anneleri birbirleriyle haberleşiyor, çocukların birbirine selamını iletiyorlardı. Tekrar buluştuklarında Bengisu ortaokula başlamış Mine ise Lise'den mezun olduktan sonra bir mühendisle nişanlanmıştı. Çorlu'daki bahçe toplantısında söylediği şarkı o genç içindi. Yine bir Şeker Bayramında Ankara'da buluştular. Muhterem Bey, eşi Müzeyyen Hanım, kızı Mine ve nişanlısı Gültekin hep birlikte onlara ziyarete geldi. Kristal avizenin aydınlattığı yeşil koltuk takımı, goblen perdeler ve yeşil desenli bir Bünyan halısının bulunduğu misafir odasında eski dostlar yine bir aradaydı. Mine ablası ile Gültekin abi, Bengisuyu ortalarına almış gittiği Kolej hakkında sorular soruyorlardı. Evet, Türkçe eşsiz bir dildi ama iki dil bilmek iki dünya edinmek demektir. Türkçe; Osmanlı İmparatorluğunun ortak diliyken, onun yerini Fransızca, sonra Almanca, şimdi de İngilizce almıştı. Kızlarının Konserveatuarın bale bölümüne gitmek istemesine rağmen ana-babanın tercihi Kolej'den yanaydı. Mine Üniversite'ye devam etmediğine üzülmeyle birlikte Lüleburgaz'dan beri sevdiği gençle evlilik için bir adım atmış olmaktan çok memnundu. Buluşmak ümidiyle ayrıldılar. Bengisu ders çalışmaktan vakit bulamıyor, gezmeye gidemiyordu. Aradan sessiz bir yıl daha geçmiş, gene yaz gelmişti. Mine ablasının nişanlısından ayrıldığını, başka bir beyle evlenip Paris'e yerleştiğini duyduğunda çok şaşırıldı. Bir yıl sonra, bu kez Mine'nin Ankara'ya geldiğini; dönmek istememesine rağmen tekrar Paris'e ailesi tarafından gönderildiğini öğrenmişti. Bengisu ablasını göremediği için üzgündü. Günlerden bir Ağustos günü, babası elinde Hürriyet gazetesiyle gelip doğru yatak odasına girdi. Annesi yüksek sesle gazeteden aktarıyordu: “Paris'in merkezindeki küçük dairenin salonunu müşteri kabul yeri yapılmıştı. Ortasından bir perdeyle ayırarak, gelen Fransız kadın müşterilerini orada ağırlıyor ve elbise provalarını yapıyordu” Bengisu merakla kulak kabartmaya devam etti: “Yazık, Mine de sabahtan akşama kadar yatak odasında bekliyormuş.” Konuşma bitince, kız hızla yatak odası kapısından ayrıldı. Annesi ve babası giyinip çıktıklarında akşam oluyordu. Mevsim yaz, okullar tatildi. Gecikmeyeceklerini söyleyerek kardeşleri birbirlerine emanet ettiler. Onlar gittikten sonra yatak odasına giren Bengisu, yatak üstüne bırakılmış gazeteyi buldu. Baş sayfadaki haber şöyle diyordu. “İki yıldır Paris'te yaşamakta olan evli bir Türk Kadını Eyfel Kulesinin ikinci balkonundan atlayarak intihar etti. Birinci balkona çarparak bir bacağı kopan Mine yere düştüğünde...” Genç kız göz yaşlarına boğuldu. Demek annesiyle babası Müzeyyen Hanım Teyzelere taziyeye gidecekti. Neden ilk nişanlısından ayrılmaya zorlanmıştı? Neden Paris'e zorla geri gönderilmişti? Evli bir erkek neden yalnız bırakılmadı? Kendisine yemek mi yapamazdı? Dışarda lokanta mı yoktu? Ya Mine ablası boşanmak istediye moda terzisi olan eşinden? Ona da mı izin yoktu? Saçları per perişan yerde yatıyor muydu bulduklarında? Fransızlar Mine'yi muhteşem bir tabutta, yüzü makyajlı, saçları yapılmış, bacağı bedenine dikilmiş, üzerine bir gece elbisesi mi giydirilmiş olarak bir tabut içinde göndermişti?

ODTÜ Kürek Takımı

Eymir'de Doğal Yaşam

“Yok, bir dost yol gösterecek...”

Eduardo ailenin küçük oğluydu. Çok zeki ama aykırı ve hassas bir çocuktur. Babası bir bankanın yönetim kurulundaydı. Hisse senetleri vardı. Borç para verip faiziyle geri alarak çok zengin olmuştu bütün genel kurul üyeleri gibi. Ailesini de bu şekilde çok rahat yaşatıyordu. Hizmetçi akşam sofrasını kurmuştu. Örtü beyaz bir ipekli, nadide porselenler Çekoslovak yapımı, gümüş çatal, bıçak ve kaşıklar yerli yerindeydi. Kristal avizenin ışığı altında pırıl pırıl şavkıyan kristal bardakların içinde, canım ipekli peçeteler vardı. 33 devirli uzunçalar plakta bir şarkı bitmiş, iğneli kol kendiliğinden kalkarak bir sonraki ezgiye geçmişti: “J'tendrai la jour et la nuit” (Jatandre lajur e la nuit). Hemen içinden İtalyancaya çevirdi Eduardo: “Seni bekliyorum, gündüz ve gece...” O da babasını bekliyordu. Acı acı çalan telefonu annesi açtı. Yüzü birden kireç gibi kesildi. Kocasının çalıştığı bankanın iflas ettiğini yeni duyuyordu. Eşi, bu olayın müsebbibi olması nedeniyle tutuklanmıştı. Eve gelemeyecekti! Uzun mahkeme sürecinde de tutukluluğu devam etmiş arkasından hapse girmişti. Ancak suçsuz olduğu anlaşılınca, iki yıl sonra serbest bırakıldı. O sırada karısı iki çocuğuyla birlikte yoklukla boğuştu. Abisi Livero, bu sarsıntıyı daha rahat atlatırken, hassas küçük kardeşi çok daha fazla etkilendi. Hapisten çıktıktan sonra babası mahkemeden aldığı tazminatla Singapur'da yeni iş bir kurdu. Marina iki çocuğuyla birlikte Milano'daydı. Babanın ailesiyle bağları gittikçe zayıfladı. Annelerinin aldatıldığını keşfeden delikanlılar bunu ona anlatamadı. Eduardo bir kez daha yıkıldı. Hem annesine üzüyor, hem de ailesinin dağılmasından korkuyordu. Çaresiz, Milano metrosunda dolaşmaya başladı. Bir istasyonda iniyor aksi yöne gidiyor; sonra ondan inip bir başkasına biniyordu. Son tiren de durunca yeraltından yeryüzüne çıkmayı akıl etti. Eve giderken arkadaşlarına uğradı. Orada verilen sentetik ilaçla biraz rahatladı. Ayıldığında kendini kötü hissetti. Doz aşırıydı. En yakın acile gitmeliydi ama ilacı verenler mâni oldu. Milano şehri Po Ovasındaydı. İçinden Po'ya akan Ticcino (Tiççino) ve Adda ırmakları geçiyordu. Adda kıyısında baygın halde bulunduğu vücut ısısı düşmüş, hastaneye kaldırıldığında ise neredeyse komadaydı. Bakıyor görmüyor, dokunuşları hissetmiyor, mamayla besleniyordu. Sekiz ay yatağa bağlandı. Annesi Marina her gün geliyor, sekiz saat oğlunun yanında kalıp gidiyordu. En yakın arkadaşı Igor ona sevdiği parçaları alıyor, teyzesi Fausta yüzünü, elini kolunu okşuyordu. O, çok sevdiği, İstanbul'a kar yağdıran küreye donuk donuk bakıyordu. Güneş onlar içinde her gün doğuyor ve batıyordu. Nefes alıyor, suni olarak besleniyordu ama kirlenmiş denizler, ağaçsız topraklar ve kuşatılmış göller gibi ruhsuzdu. Ya Müzeyyen Hanım? O tam beş yıl, bin sekiz yüz yirmi beş gün, kırk üç bin sekiz yüz kere daha sol bileğine baktı. Kocasını, kızları Mine'nin intiharından bir yıl sonra vefat etmişti. Her iki oğlu çoktan evlenmiş ve Amerikalı olmuştu. Önceleri sık sık gelirken, giderek daha seyrekleşmişti ziyaretleri. Anneleri onları bekliyordu hasretle. O yıl gene gelecekle hem abalarının hem de babalarının mezarını ziyaret edeceklerdi. Uçak inip beş torun, iki gelin, iki oğul; Ankara Subay evlerine geldiklerinde akşam olmak üzereydi. Annelerinin güzel Türk yemeklerini doğrusu pek özlemişlerdi. Bu kez Amerika'ya geri dönerken onu da götürceklerdi. Hayret, eve vardıklarında içerisi karanlıktı! Zile bastılar uzun uzun ama bir sessizlik hâkimdi ana-baba ocağında. Gelinlerden biri anahtar çantasından çıkarttı ve kilidin içine soktu. Hiç bir engele rastlamaksızın anahtar yuvasında döndü. Kapı kilitli değildi! Aynı anda burunlarına çarpan koku nedeniyle hemen kapı ve pencereleri açtılar. Işık yakılmaması ve kibrit çakılmaması için kimya mühendisi olan oğul herkesi

uyardı. Anneleri yerde yatıyordu. Artık saatine bakmak yerine kızına kavuşmak istediğine dair ufak bir not bırakmıştı: “Hoş geldiniz yavrularım. Sizleri karşılayamadığım için affedin” diyordu. Son arzusu 23 yaşındaki kızının mezarına defnedilmektir. Müzeyyen Hanım evlat acısı ve yalnızlığa dayanamayıp canına kıymıştı. Diğer yanda Osa, kızının Sotra Köprüsünden kendini boşluğa bırakışından beri geçen onyediy yıldır sağlığıyla boğuşuyor, sık sık ruhsal sarsıntı sonrası tedavisi nedeniyle yarı iş göremezlik raporu alıyor, doğru dürüst muayenehanesinde çalışmıyordu. Sonunda malulen emekli oldu. Marina'nın acısı ise daha pek tazeydi. O artık yaşamak istemiyor, canlı bir cenaze gibi geziyordu. Oğlu yakıldıktan sonra külleri Pozzo d'Adda (Potzo Dadda) mezarlığında bir duvarın içine kondu. Üstüne Eduardo'nun ismi yazılıp, oval bir fotoğrafı mermer üstüne nakşedilip, yanına ufak bir çiçek vazosu asıldı. O da ebediyen 23 yaşında kalacaktı. Hiçbir anne hapsedildikleri kent, dört duvarının içinden, kendisini avutacak, yarasına merhem olacak ve yaşama bağlayacak bir göl kıyısına gidememişti.

Eymir Bozkırınının kendine has bitkileri (<https://60yil.metu.edu.tr/odtunun-dogasi>)

“Gölün Ufku Karanlık...”

Bengisu, o gün büyük şehirden kaçıp, Eymir'e neşelenmek için gelmişti. Buraya adımını ilk attığından bu yana geçen kırk yedi yıldına çorak tepeler ağaçlandırılmış ve gölün doğallığı korunmuştu. Fakat tepeleri aşır kendisine uzanan ışık kirliliği; yıldızları söndürmüş, göle doğru yarı beline kadar sarkmış gökdelen konutlar, gölün ufkunu karartmıştı. Doğayı öldürmek toplumsal intihar değildi de neydi? Bazı insanlar neden bile bile bütün şehrin boğulmasına neden olurdu? Gerginlik, havasızlık, doğadan uzak kalmak, ağaçsız-parksız şehir yaşamının yol açtığı ölümler tek tek dikkati çekmeyebilirdi. Böylesine büyümüş bir şehirde nefes alacak yer kalmamıştı Eymir'den ve Mogan'dan başka... Bengisu geceyi geçirmek için gölün yarımadalarından birine tırmandı. Sırt çantasından uyku tulumunu çıkarttı. Bir ağaca sırtını dayadı. Kumanyası ve içeceği yanındaydı. Karnını doyurduktan sonra derin bir uykuya daldı. Toprak dost, hava ılıktı. Köpekler için getirdiği yiyecekleri etrafa bıraktı. Birkaç yaban köpek çevresinde dolaşır, teşekkür ettikten sonra gitti. Fotoğraf makinasını hazırladı. Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte göçmen kuşları çekmeye devam edecekti. Toprak ne güzel kokuyordu. Gölde gelen şırıltı sesleri ve gökten gelen kanat çırpışlarıyla uyandığında göçmen kuşlar, çoktan uçuşlarına başlamıştı. Kuşların ardı arkası kesilmiyordu. Güneş oldukça yükselmişti. Hazırlanıp Orfoz'a gitti kahvaltı için. Kuşlar öbekler halinde üzerinden akıyordu. Bazen bir köşeye, bazen öbür köşeye yığılıyor; derken birbirlerinden uzaklaşıyor ama kümenin sınırlarını belli ederek ve hedeflerinden şaşmadan yollarına devam ediyorlardı. Aşağıdan bakınca üçboyutlu bu görüntü aslında çok katmanlı ve düzenli bir karmaşaydı. Kimileri aynı yükseklikte uçarken kimileri sürünün en üstünde, kimileri ise toprağa yakın uçuyor, sonra yer değiştirip adeta dans ediyorlardı. Eymir gibi, onlar da büküm büküm bir

akarsu gibiydiler. Bu göl Gölbaşı yerleşiminin altından Mogan'a bağlanıyordu. İmrahor deresiyle ilintisi ise kuzey doğuda tamamen kesiliyordu. Bir zamanlar kıvrıla kıvrıla aktığı, tepeden bakılınca hemen görülüyordu. Burası mıydı reklamı yapılan Ankara Boğazı? Bu göl müydü manzarası satılığa çıkartılan? Bengisu gözlerini kuşlardan ayırıp gölün ufkunu taradı. Derin bir iç çekti. Gökdelen konutlar tüm çıplağı ile göz manzarasını bozuyordu. Kendine has bitkilerin, canlıların ve kuş türlerinin yuvası olan bu yer kentin imar görmeyen, tek sit alanıydı. Göçmen kuşlar uçuşlarına aralıksız devam ediyordu. Canı yandı, içi burkuldu. Bu doğa parçası ölürse onsuz Ankara'da ne yapardı? Şehirde doğal olan ve olmayan baraj göllerinin çevresini ticari işletmeler kuşatmış, kıyıların yapılaşmasına sular tutsak olmuş ve çevresi konutlara boğulmuştu.

Eymir'in Ağaçkakanı (Cavit Bilen)

Eymir'de Porsuk (Meles meles),

Yaban hayat Mogan Gölü, Susuz Göl ve Mavi Göl'den çekilip yok olmamış mıydı? Mustafa Kemal Atatürk'ün tarım yapılan ve ürünleri işletilen Orman Çiftliği arazisi ve orada çağdaş yaşamın simgesi su sporlarının yapıldığı Karadeniz ve Marmara havuzları çoktan ortadan kaldırılmış; şehrin içinden geçen Bent Deresi (3), İnce Su, Ankara Çayı'nın üzerleri betonla kapatılmamış mıydı? İmrahor Deresi ise neredeyse kurumuştu. Bu dereye su, Ankara savaşı galibi Aksak Timur'un oğullarının adını taşıyan "Eymir" ve "Mogan'dan" mı pompalanacaktı? Ankara'nın kar ve yağmur sularının aktığı Dikmen Vadisi benzeri yerlere evler yapılmamış mıydı? Şimdi de kuşların göç yolları neden yüksek binalar tarafından engelleniyordu? Chopin için hangisi ölümden beterdirdi? Vatan hasreti mi yoksa Rusların Polonya'nın işgal mi? Hüzünlü piyano eseri, Eymir'in yaşatılması için yakarıyordu insanlara!.. Doğadan uzak kent yaşamının kurbanları olarak hepsi de aynı yaşta toprağa kavuşan Mine, suya gömülen Solveig (Sulvey) ve ateşe atılan Eduardo'nun yerine!.. Bengisu, adının anlamı gibi Eymir'e ölümsüzlük iksiri diledikten sonra uykuya dalınca gölün uluslararası koruma alanı olarak tescil edilip kurtarıldığını düşledi. Chopin piyanosunun tuşlarına basmaya devam ediyordu: *Gece öyle dipsiz, öylesine yapayalnız ki; kırık kanatlar üstünde yüreğim uçuyor sanki ürpertici bir rüyadaymış gibi...*

Kızıl Şahin (Serkan Mutan)

Güzel Nazuğum (Euphydryas orientalis)

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=rLIN5m3gM7g>

² Beste ve güfte Yesari Asım Arsoy. Semai usulünde Rast şarkı.

3 Ankara Asfaltının Altında Dereler Var (<https://www.youtube.com/watch?v=A-1Dhlwslco>)